

opgedragen aan:

Dolly Verhagen

30 juli 1930 – 21 december 1999

verdwijnpunt

het punt in de verte,

waar evenwijdige lijnen

in een tekening of foto elkaar raken

review Nieuw Gronings Schrijftalent 2023

'Knappe plot in een herkenbare en lokale setting'

De koffer

“Hé, let op! Het gaat beginnen!”

“Wat??”

“Huh?”

“Ze komt er aan!”

“Ze?”

“Wie?”

“Zij! Zij, over wie wij waken!”

“Nu?”

“Weet je het zeker?”

“Ja, ik zit niet te slapen. Wees nu verder rustig...”

Op de eerste verdieping van het huis staat een vrouw, ze kijkt naar boven, naar het luik naar de zolder. Ze drukt op het lichtknopje en pakt de stok om het luik open te schuiven en de trap naar beneden te trekken.

Het is een gewoon rijtjeshuis, jaren zeventig, doorzonwoning. Gelegen in wat ooit de nieuwbouwwijk in een klein dorp was. Nu maakt ook dit dorp deel uit van de randstad, opgeslokt. Weilanden, loslopende koeien en paarden, schapen zijn verdwenen.

De vrouw is niet groot, niet klein, slank, krullend

blond haar slordig in een staartje bijeengebonden. Spijkerbroek, hoodie, korte laarsjes.

Vreemd om hier te staan, nu. Alleen, zonder opa. Ik weet nog, dat ik als kind het altijd fascinerend vond om de trap uit het plafond te zien neerdalen. Daarna samen de zolder opsluipen en rondkijken naar alles wat daar was opgeslagen.

Dat wordt dus nog een hele klus...

Raar ook om hier zonder pap te staan, zonder Tijn ... die moest zo nodig weer eens een keer op retraite. Kwestie van prioriteiten, jaja... hmmm... nee, ik voel geen verdriet. Boos!

Ook zonder Jeroen, maar dat is misschien beter zo... Nu maar even niet. Alleen is ook ok, niemand om rekening mee te houden...

OK, even rustig ademen, adem in, adem uit, even wachten met weer inademen, een truukje om rustig te worden. Geleerd in een retraite – jawel!

De vrouw glimlacht, trekt met de haak het luik open, licht valt naar beneden. Ze haakt in de onderste tree van de trap en trekt deze naar beneden, drie gedeelten die over elkaar schuiven – een dunne, metalen constructie, ratelend. Ze zet de stok neer, schudt een keer met haar hoofd, zucht nog een keer en klimt dan langzaam omhoog. Halverwege houdt ze even stil, ze kijkt om zich heen, op de vloer staan enkele dozen, nog met de bestemming van een laatste

verhuizing erop geschreven. Een rol vloerbedekking, goudgeel tapijt, een gedeelte van een keukenkastje, een afgedankte staande lamp... Natuurlijk de tent, luchtbedden, oude slaapzakken in hoezen. Plastic kratten, een oude wasketel, een rotan stoel, een stapel schilderijen, keurig tegen elkaar geplaatst, een grote oude koffer, het label Amsterdam KLM er nog aan.

Na dit eerste overzicht klimt ze verder, de zolder is hoog genoeg om te staan. Ze loopt naar de stoel en gaat zitten. Kijkt weer om zich heen, pakt haar mobiel en checkt even de laatst binnengekomen berichten.

Geen bericht om direct op te moeten reageren en ik heb alle tijd. Grappige reflex: om een beslissing uit te stellen maar even berichten scrollen. Als op zoek naar een teken uit het universum.

Waar zal ik beginnen?

De plastic kratten zijn vermoedelijk leeg, volgens pap werden ze vroeger gebruikt om tijdens vakanties losse spullen in op te slaan, ze stapelden zo lekker handig op in de auto. Deze rotan stoel zit trouwens prima, misschien mee nemen? Eerst maar kijken wat we kunnen bewaren, weg gooien kan later.

Ach, daar staat de brouwerij van opa, ik proef ineens weer de Amaretto, zelf gestookt, die ik ieder jaar rondom Kerst kreeg. Als een kwajongen was hij samen met de buurman alcohol aan het stoken in een oude,

omgebouwde wasketel. Eerst suiker laten gisten, daarna de alcohol concentreren en afmaken met een smaakje tot de juiste likeur. Toen was hij toch al dik in de zeventig...

De vrouw in de stoel glimlacht opnieuw, het is bijna een decor op een filmset; vrouw in stoel bij staande schemerlamp, omringd door allerlei voorwerpen. Ze zucht en leunt ontspannen achterover, laat haar blik glijden over haar omgeving. Strekt haar benen uit, kruist ze en gaapt hartgrondig.

Dan staat ze op, loopt naar de kratten, kijkt erin. In een enkele vindt ze toch nog voorwerpen. Ze bekijkt ze nauwkeurig, legt ze opzij. Bij de zakken van de grote tent, vindt ze ook nog een kleinere tent, oud maar nog in een goede staat. Ook deze legt ze opzij. Achter op de zolder komt ze een aantal oude matrassen tegen, een groot op te blazen luchtbed – niet te tillen zo zwaar. Een klein superlichtgewicht self inflating matje...

Oude slaapzakken, de stof nog net niet vergaan. Een kleine koffer met houten voorwerpen, afkomstig uit Pakistan? Indonesië? Prachtig houtsnijwerk. Wollen dekens, keurig opgeborgen in plastic hoezen.

Af en toe pauzeert ze, kruipt weer op de rotanstoel, scrollt door berichten op haar mobiel, maar beantwoordt geen enkel bericht. Vaak zit ze ook bijna

zonder te bewegen, kijkt om zich heen, lijkt te luisteren. Naar wat?

Ik hoor de vogels op het dak, in de dakgoot. Stemmen buiten op straat, een vrouw vraagt een kind iets. Een vliegtuig komt over, een auto start. Een man lacht, een hond blaft. Ik denk aan niets, kijk en luister. Sta op, loop rond, open dozen, kijk achter stapels. Zit en kijk. Wacht...

Iemand die mij nu bezig ziet, zou denken dat ik verzonken ben in herinneringen, concrete plannen maak over wat ik mee wil nemen en wat ik weg zal gooien. Dat is ook zo, maar dat is maar één pad in mijn hoofd. Eigenlijk, eigenlijk ben ik aan het wachten, wachten op het moment dat ik weet welke beslissing ik ga nemen. Een keuze die bepaalt hoe mijn leven verder gaat, welke richting ik op zal gaan. En ik weet het nog steeds niet, wanneer ben ik eindelijk zo ver dat ik knopen kan gaan doorhakken? Wat houdt mij tegen? Waarom twijfel ik toch nog steeds?

Hier op de zolder, is het heerlijk, als in een oase, als een time-out. Gewoon rondlopen, wat pakken, neerzetten. In de stoel zitten, rondkijken...

Wat achteraf in een hoek staan schilderijen, van verschillende grootte, keurig gerangschikt. De vrouw pakt willekeurig af en toe een schilderij uit de rij en bekijkt deze. Landschappen, klein en gedetailleerd,

grotere schilderijen die meer uit kleurvlakken lijken te bestaan.

Uiteindelijk komt ze bij de koffer aan, die achter in een hoek staat. Een oude, bruine koffer, het versleten blauwe KLM-label bungelt aan het handvat. Ze maakt wat ruimte om de koffer te kantelen, gaat met haar handen over de koffer, knielt en klikt dan de sluiting aan beide kanten open. Opent de deksel. In de koffer zitten albums, fotoalbums zo te zien, oude school-schriftjes, een paar ingelijste foto's, stapeltjes brieven, keurig bijeengebonden.

De vrouw glimlacht, veegt een lok haar achter haar oor, pakt af en toe een ingelijste foto op, bladert wat in de fotoalbums.

Ach, die opa! Kijk wat er allemaal bewaard is! Fotoalbums van familie van oma, onbekenden kijken vanuit een gekarteld randje mij aan. Geen idee, wie dat zijn. Een bijeenkomst met veel mensen en vlaggen... een vakantiereisje... Hier en daar herken ik mijn oma, klein meisje, donker haar, enorme strik in haar haar.

Foto's ook van hun leven in Pakistan, opa in een wit uniform van de KLM, oma in een glamour avondjurk op een receptie. Zal wel op de Nederlandse ambassade zijn geweest. Foto's van donkergetinte bedienden, raar toch, bijna een koloniaal plaatje. Mijn tante Josje als klein meisje in een tropische tuin, mijn vader in een box op een grasveld. Leuk!

Dit neem ik nu al mee, om thuis door te bladeren, bij een kop thee en een broodje. Ik voel nu pas hoe hongerig ik ben.

Een ingelijste foto van pa en Josje op een kruispunt in een verlaten straat, een peuter en een kleuter - 173 street staat er. Waarschijnlijk genomen vlak voor het vertrek weer terug naar Nederland.

Een ingelijste foto van Josje als jonge vrouw in de bergen van Noorwegen. Stralend... goh... die foto moet ik toch wel eens gezien hebben...

En dan de brieven... nette stapeltjes...

Echt dit is niet te geloven! De hele briefwisseling van opa en oma tijdens hun verlovingstijd! Ach... wat lief... Ze waren jarenlang verloofd, vertelde opa, want er was grote woningnood. Daarom gingen ze ook naar Pakistan; werk en direct een huis! Kijk, een brief waarin opa schrijft over zijn eerste vlucht naar Karachi, beschrijving van wat hij uit het raampje ziet. Wat moet dat een sensatie zijn geweest voor een jonge man in die tijd, amper het dorp uit geweest en dan ineens zo'n reis. En alleen briefcontact, niet even bellen... Ach...

Hé, dit stapeltje brieven is heel recent, een ander handschrift ook... Hè, Josje??? Josje, mijn tante die ik nooit heb gekend, want nooit meer terug gekomen van een wandelvakantie in Noorwegen?

Verdwenen... Wat is dit nu???

De vrouw zakt langzaam op de grond met een stapeltje brieven in haar hand. Ze zit en kijkt.

Verstard.

Pas na enkele minuten komt ze weer voorzichtig overeind, strijkt over haar haar, bladert in de brieven, kijkt naar de afzender, de datum. Mompelt in zichzelf. Ze loopt weer naar de stoel, langzaam alsof haar voeten de grond aftasten. Gaat zitten, kijkt weer.

Na een tijdje komt ze overeind, pakt haar tas, stopt de brieven erin, loopt weer naar de koffer, pakt de foto albums die ze al had klaargelegd en sluit de koffer. Andere voorwerpen die ze had klaargelegd, laat ze liggen.

Ze loopt terug naar de trap, daalt af en beneden aangekomen, schuift ze de trap omhoog. Met een ruk trekt ze het luik dicht.

“En nu? Wat doen we nu?”

“Niets. Wij doen niets. Wij zijn de wachters, zij die waken, zij die gingen.

Wij rommelen wat met de tijd, duwen en trekken een beetje. Zodat er wat de mensen noemen toeval ontstaat. Zaken die gelijktijdig plaatsvinden, ontmoetingen, verrassingen, teleurstellingen.

Wij zenden dromen, verbinden gedachten.

Wij wachten, waken en kijken toe.”